

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 978. Quinam ad horas recitandas astringantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

concesso à Leone X. & Sixto IV. ex justa causa reducere missas, Abbates & Rectores unâque missâ satisfacere pluribus obligationibus, hanc tamen reductionem jam fieri non posse à prælatis ordinum mendicantium, nisi in capitulis provincialibus aut congregationibus juxta Trid. sess. 25. c. 4. cum citato à se Rodriq. 99. reg. Tom. 1. q. 43. à 13. tradit Castrop. *lc.* Nullatenus verò posse fieri istiusmodi reductiones vel taxationem Stipendorum pro missis à Regibus eorumve Ministris et quòd id maximè spectet ad spirituale Ecclesiæ potestatem, docet Castrop. *n. 6.* contra Fagundez de primo precepto, 3. c. 7. r. 6. cujus rationes non magni momenti facile refutat Castrop. *lc. n. 7.*

Cætera quæ ad celebrationem missæ, uti &, quæ ad Eucharistiæ Sacramentum spectant, quia à Theologis tam scholasticis, quàm moralibus copiosè & accuratè passim tractantur more plurimum canonistarum consultò præterimus. de officio quoque divino (quo nomine hic veniunt septem horæ canonicæ quæ definitis horis in cho. o publicè vel privatim à clericis & religiosis ex Ecclesiæ apostolicæ sedis perverusta institutione quotidie recitantur, vix aliud à canonistis examinari solet, quàm quod sequitur.

Quæst. 978. quinquam ad horas recitandas astringantur.

Resp. breviter fusiore hujus tractationem relinquendo summulstis, primò ex præcepto Ecclesiastico ea recitari debent quotidie publicè à personis choro deputatis, tam in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis secularibus, quàm regularibus; imò & parochialibus, pro ut sumitur ex *can. fin. dist. 42. c. 9.* Clem. 1. *h. t.* quamvis ab eo rigore juris paulatim recessum ita ut hodie in pluribus eorum non nisi diebus festis cantentur vel recitentur; quin & in multis parochialibus ob paucitatem ministrorum, aut stipendii tenuitatem omittentur.

2. Secundè ad horas recitandas quotidie privatim astringuntur in ordine aliquo sacro constituti etsi careant beneficio, & ad chorum deputati non sint, sumitur ex *c. 1. & c. dolentes*, & consuetudine generali Ecclesiæ, neque hac obligatione liberantur irregulares, depositi, degradati, aliave censurâ interdicti, ut *Wiestn. h. t. n. 39.* non tamen dicta obligatio contrahit per susceptionem ordinum minorum.

3. Tertiò tenentur ad horas constituti tantum in minoribus, si beneficium aut dignitatem ecclesiasticam habent; cum detur beneficium propter officium, sumitur ex *cit. c. fin. & c. 1. de rescript. in 6.* qui si saltem post sex menses à beneficio accepto non recitantes horas, fructus suorum beneficiorum, non tamen curæ alterivè muneris spirituali juxta benigniorem *Lessii l. 2. de Inst. c. 39. n. 177.* & aliorum opinionem correspondentes, pro rata omissionis officii & temporis amittunt, & tanquam injustè perceptos in ecclesiæ fabricam aut pauperes erogare tenentur. Porò extenditur responsio ad beneficiatos, primò etsi habeant non nisi beneficium tennè, cujus redditus ad modoratam sustentationem insufficientes, ut cum communiore tenent. *Sylv. v. hora q. 2. Navar. de orat. c. 7. n. 27. Suar. lc. c. 2. l. n. 1. & 9. Covar. L. 3. var. c. 13. n. 8. Laym. lc. n. 3.* alique relati à *Barbos, in c. dolentes h. t. n. 4.* contra sortum, liberantem eos penitus ab horis, & testium. *lc. c. 34. n. 169.* astringentem eos ad horas diebus tantum festis & dominicis, estque ratio, quòd tenui à beneficiis sint adhuc vera benefi-

R. P. Leurr. Jur. Can. Lib. III.

cia, & dicta obligatio à conc. Lateran. & Pio V. generaliter imposita beneficiatis, postquam Ecclesiæ eam imponere; cum etiam constitutis in factis ordinibus nullos fructus percipientibus illam imponat, quibus non obstantibus, censent aliqui non damnamandam consuetudinem, vi cuius alicubi beneficia tenuia sine obligatione ad horas conferuntur clericis si saltem ratione illorum obligentur ad servitium spirituale; secus, si ad nullum tale servitium teneantur, eò quòd tunc non sint verè beneficia quippe quæ non dantur, nisi propter officium *Wiestn. n. 60.* Extenditur secundò ad eos, qui beneficium habent sine possessione, si per eos stet, quòd minus eam habeant, item ad eos, si, etsi non stet per eos illam non habere, sit tamen certa spes eam obtinendi & sic percipiendi fructus, secus si spes illa exigua & incerta; cum non sit satis æquum imponi illis onus hoc horarum propter spem dubiam. ita *Garc. p. 3. de benef. c. 1. n. 10. & 102. Azor. lc. c. 4. n. 7. Suar. lc. c. 19. à n. 9. Wiestn. n. 61.* Extenditur tertio ad eos, qui quidem possessionem beneficii habent per eos tamen stet, quòd minus fructus beneficii percipiant, quia v. g. excommunicati, suspensi, aut à loco beneficii abentes sine justa causa, vel præsentibus sine justa causa ei nunquam defervunt, secus, seu ad horas non tenentur, si sine sua culpa v. g. fraudè aliove modo injusto à fructuum consecutione aliquot annis sine ulla spe eos postea recipiendi impediuntur; eò quòd pro illo tempore beneficium habeant quo ad nudum titulum & nomen, non etiam quo ad effectum *Nav. lc. c. 7. n. 8. Garc. n. 45. Less. n. 168. Wiestn. n. 62.* Extenditur quartò ad eos, qui primi vel secundi anni fructus ex consuetudine Ecclesiæ non percipiunt, dum hi fructus reservantur ad eorum defunctorum sepulturam vel ad solvenda eorum debita, dum vel sic hi fructus impendendi ad eorum utilitatem ab eis percipi videantur, ita probabiliter *Azor. q. 4. Garc. n. 66. Less. n. 170.* Idem sentiunt *Azor. Less. Suar. lc. c. 20. n. 7.* dum illi fructus primis annis subtracti novis canonicis ex consuetudine cedunt antiquioribus ad eorum vitæ & dignitatis convenientem sustentationem augendam, eò quòd & ipsi postmodum tali cessione fruuntur, dum evadunt antiquiores, quæ consuetudo etsi reprobetur à *Johanne XXII. in Extrav. suscepti de elect. & à Pio V. in const. edita 1. jun. 1570.* & incipit, *durum.* eam tamen se non audere reprobare saltem dum immemorialis est, inquit *Wiestn. cit. n. 2.* eò quòd illæ constitutiones non in omnibus Hispaniæ Ecclesiis sint receptæ & reprobatione generali consuetudinis non censeatur comprehensa immemorialis.

4. Quartò tenentur Clerici præstimonias sua seu præstimoniales portiones ab Ecclesiasticis redditibus detrahas habentes, saltem, ut cum *Rebuff. de pacif. possess. n. 105. Laym. L. 4. tr. 2. c. 5. n. 6. Wiestn. n. 51.* ubi ea in titulum perpetuum conferuntur, annexumque habent obsequium aliquod spirituale, quod per laicum expediti nequit; quia talia quocunque nomine veniant, beneficia sunt Ecclesiastica; secus est de præstimoniis, quæ ob aliam causam, quàm obsequium spirituale v. g. ad studiorum prosecutionem, vel tanquam stipendium sustentationis conceduntur. ut *A. A. iidem.*

5. Quinto idem est de Capellanis dum eæ etiam ex laicorum patrimonio autoritate Episcopi erectæ, ab eodem ad nutum illius auferibiles; cum revera beneficia sint ecclesiastica, saltem manualia, aquæ idem juris & oneris

Uuuu 2

oneris habent exceptâ p̄peruitate ita Laym, l. c. n.
7. Azor. p. 1. l. 10. c. 3. q. 2. Wiestn. n. 52.

6. Sexto tenentur Vicarii perpetui; cū tales Vicariæ vera sint beneficia juxta c. 27. *descript.* secus est de Vicariis temporaneis, qui ratione Vicariæ ad horas non tenentur, quia beneficii solum custodiam & administrationem ad tempus, non verò titulum habent. Barb. *juris Eccles. l. 3. c. 6. n. 62.* Suar. *lc. c. 22. n. 15.* dantur tamen & casus, in quibus hi Vicarii temporales ad horas tenentur, ut, dum speciatim deputati ad officium canonicum vice alterius in choro canendum; Si eis plena administratio beneficii ex autoritate & consensu Episcopi, et si ad tempus & amovibiliter concessa; cū tunc ex tacita conditione & pacto committi censetur, ut omnia officia præstet, si nimirum principalis, cujus Vicarium agit, officium non perfolvat. V. g. dum eis commendatur beneficium, cujus beneficiatus puer est, nesciens orare, donec adoleseat, aut parochus, ut qui ob incurabilem infirmitatem beneficio præse nequit. Item si beneficium unitum monasterio autoritate Episcopi committatur alicui vicario, quamvis ad nutum amovibiliter. ita ego *in foro benef. p. 1. q. 137.* juxta Suar. & Barbos. *LL. cit.*

7. Septimò tenentur ad horas habentes beneficium in commendam perpetuam; eò quod tales commendæ spectent utilitatem eas habentium, qui licet careant beneficiorum commendatorum titulis, integram tamen habeant administrationem, & integrè fructus percipiant: secus est de habentibus temporaneas, utpote spectantes utilitatem Ecclesiæ, ejusque custodia concedatur ad tempus v. g. usque dum persona idonea instituat, sineque obnoxie reddendis rationibus fructuum perceptorum juxta Gl. *in c. nemo, de declaratione in 6.* & ita tenent Azor. *lc. q. 6.* Laym. n. 7. Castrop. *lc. p. 1. §. 2. n. 4.*

8. Octavò Coadjutor datus Episcopo habens administrationem Ego *lc.* cum citatis à me: secus est de Coadjutore etiam cum futura successione, & cui assignata portio aliqua reddituum, utpote quæ fructibus beneficii subtracta cedit coadjutori tanquam stipendium laboris, quem subit pro coadjuto, ex ea etiam ratione, quòd talis coadjutor non habeat ipsum beneficium, sed solum jus in eo succedendi eo coadjuto defuncto. Et quòd ratione unius beneficii non duo, sed unus solus, nempe proprietarius illius teneatur ad horas, & ita docent Suar. *cit. l. 4. c. 22. n. 19.* Nav. *in man. c. 20. n. 18.* Azor. *cit. c. 4. q. 1.* Garc. *p. 3. c. 1. n. 109.* Castrop. *lc. §. 2. n. 7.*

9. Nonò ad horas recitandas quotidie publicè in choro vel privatim tenentur regulares professi utriusque sexus ex instituto suæ religionis ad chorum

deputati, etsi nullo ordine sacro initiati; non tamen vi alicujus canonis Ecclesiastici, sed tum ex regula sua, tum ex consuetudine. Estque hæc obligatio gravis seu sub mortali respectu religiosorum utriusque sexus, ut probabiliter sentiunt Suar. *lc. c. 17. n. 19.* Sylv. *v. hora. q. 2.* Nav. *lc. c. 7. n. 5.* Wiestn. n. 66. & alii allegantes pro hoc communem sensum fidelium ipsorumque religiosorum apprehendentium graviter omissionem horarum, tum consuetudinem, quæ cum sit in materia gravi, utpote concernente proprium eorum statum & institutum qui est orare & laudare deum, meritò continere vim legis graviter obligantis censetur. Extenditur hæc obligatio gravis recitandi horas privatim ad absentes ex choro AA. *cit. contra Cajetan. in sum. v. hora casu 14.* Bordon. *p. 1. resol. 30. n. 3.* Item ad eos qui de licentia superiorum extra monasterium degunt studiorum vel negotiorum causâ quin & ad fugitivos & ejectos, ne hi ex malitia sua commodum referant, & sit melior eorum conditio quam aliorum, qui de licentia superiorum ex causa honesta versantur extra Monasteria, quamvis non improbabiler contrarium de ejectis ad tremeas condemnatis, ad quòd hi, etsi per hoc non destinati esse religiosi, ad statum tamen non deputationum choro reducti videantur, tradunt Bonac. *de horis d. 1. q. 2. p. 2. n. 3.* Sotus & alii. Dixi tamen: *choro deputatis*; quales quia non sunt novitii, Fratres laici seu conversi religiosi Equites ex professione sua non deputati choro sed militiæ. Idem religiosi Societatis Jesu ex suo instituto non additi choro, non astringantur ad horas priusquam sacris ordinibus initiati.

10. Decimò resignatium ad recitandas horas teneri statim post collationem beneficii resignati, tradit Nav. *tr. de horis can.* eò quòd ex inde, etiam ante captam possessionem, obveniat illi ius in beneficio & dominiū. Contrarium tenente Parisio *de resignat. l. 1. qq. n. 16.* de quo vide me *in foro benef. p. 3. q. 249.*

11. Undecimò ad horas recitandas vel decantandas tenentur canonice sæculares ex lege fundationis, de quo & aliis eas concernentibus vide me *in foro benef. p. 2. q. 922.*

12. Denique quòd attinet pensionarios, hi quæ tales non tenentur ad recitandas horas canonicas, ut cum communiore tenent Azor. *p. 2. l. 8. c. 12. q. 2.* Barb. *juris eccles. l. 3. c. 11. n. 11.* Garc. *de benef. p. 1. c. 5. n. 65.* citans quam plurimos alique quos citavi pro hoc *in foro benef. p. 3. q. 537. n. 1.* contra Gambar. *de potest. legat. l. 6. n. 326.* an verò, & qui eorum teneantur ad recitandum officium parvum B. Virginis vide apud me *lc. n. 2.*

TITULUS XLII.

De Baptismo ejusque effectu.

Quest. 979. quæ sit materia & forma baptismi?

1. **R** Esp. ad primum primò: materia illius remota est aqua naturalis seu elementaris, sive sit fluvialis, sive fontana, pluvialis, marina, sive calida, sive frigida, pura vel turbida, apta ad abluendum, etsi inepta ad bibendum, qualis quia non est aqua rosacea similesque expressæ ex floribus, fructibus, herbis, urina, saliva, lacrymæ, sudor, etsi apta ad abluendum;

item aqua constructa in glaciem, nivem, etsi quòd ad substantiam naturalis & Elementaris, in iis collatus Baptismus cerò invalidus est. Suar. *in 3. p. d. 20. f. 2. n. 5.* Laym. *l. 5. tr. 2. c. 3. n. 1.* cum communi, materia dubia est cerevisia & juscula bene decocta; cū secundum communem existimationem & usum non censentur aqua elementaris D. Tho. *p. 3. q. 66. a. 4.* quorum usum in extrema necessitate non esse illicitum censet Coninck. *p. 3. q. 66. n. 4.*

2. Resp.